

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENTĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA & ADMINISTRAȚIA

București. CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul Justiții

TELEFON No. 16/98

S U M A R

Până la ce valoare judecătoriele de ocoale pot autentifica chitanțele de plată sau descărcare? de d-l G. St. Demitriu ;

JURISPRUDENTĂ :

Curtea de casație s. III : Ion Iovan cu Ministerul de Interne ;

Idem : Banca Populară din Pitești cu Primăria Roșiori de Vede ;

Idem : Aron M. Grunberg cu Fiscalul ;

Idem : Frații Kepich cu Fiscalul ;

Idem : Velicu Constantin cu Fiscalul ;

Curtea de apel din Galați s. II : V. Scutari cu Comunitatea Elină din Galați ;

Trib. Dâmbovița : Petre Ghiță Rotaru cu Nicu Georgescu ;

Curtea din Caen, Trib. Tongres și Trib. Bruxelles : Cismarul, ceasornicarul și bărbierul core lucrează singuri fără calfe, sunt meseriași iar nu comercianți, cu Observații ;

Bibliografii.

Până la ce valoare judecătoriele de ocoale pot autentifica chitanțele de plată sau descărcare ?

Nimic mai simplu în practica de toate zilele, pentru cei cari știu a scrie, de cât a face o chitanță de plată, până la orî-ce valoare, punînd iscălitura pe un timbru de 10 bani.

Ce e de făcut cu cei cari nu știu a scrie ?

În materie imobiliară chestia e foarte simplă, căci prin art. 5 din legea pentru autentificarea actelor se dă exclusiv în căderea tribunalelor legalizarea actelor translative de proprietate imobiliară sau constitutive de drepturi reale asupra imobililor, chiar și'n cazul când valoarea obiectului ar intra în competența judecătoriilor comunale sau de ocoale. De unde rezultă implicit : că și chitanțele de plată orî descărcare în asemenea cazuri, pentru orî cât de mică sumă, se autentifică tot de tribunal.

Quid juris în materie personală-mobiliară ? !

Dispozițiunile speciale din legea pentru autentificarea actelor, combinate între ele și cu alte legi speciele ne vor da soluția. Prin art. 3 din această lege se clasifică în cinci categorii foarte distincte, actele ce judecătoriele de ocoale sunt chemate a legaliza sau investi cu formula auten-

tică. Legea pune o singură condiție pentru primele patru cazuri și anume : că măcar una din părți să-și aibă domiciliul orî reședința în cuprinsul circumscripției acelei judecătorii, variînd de la una la alta în privința quantumului și a naturei actului ; iar pentru al. 5-a, când e vorba de convențiunii încheiate în târguri sau bălciuri, dispensează pe părți de orî-ce condițiune.

Ast-fel, judecătoriele de ocoale în virtutea menționatului articol autentifică :

a) «Toate actele, a căror legalizare sau autentificare le este deferită prin legea lor organică sau prin o lege specială. Așa ar fi de ex.: actele pentru înființarea băncilor populare până la orî-ce valoare, actele relative la tutele până la cinci mii de lei, transacțiile asupra acțiunilor posesorii, daunelor din delictul de lovire, distrugere, etc. iarăși până la orî-ce valoare.

b) «Contractele constatînd obligațiunii personale sau convențiunii asupra bunurilor mobiliare până la valoarea de lei trei mii inclusiv.

Această categorie e cea mai precisă din toate, căci în ea se determină atît natura cât și quantumul cum ar fi de ex.: contractele de inchiriere, de angajament, etc.

c) «Orî-ce alte acte de asemenea natură, a căror valoare s'a determinat de părți, sau al căror obiect intră în competența ziselor judecătorii pentru a fi judecat în prima sau ultima instanță».

În această specie generalisătoare, legiuitorul, reținînd numai natura mobiliară a actului, iar quantumul (valoarea) lăsînd la voiața și interesul părților, dă în căderea judecătorului de ocol spre autentificare toate actele cari nu sunt convențiunii sau obligațiunii. În adevăr, sunt împrejurări neprevăzute mai cu seamă în porturi sau alte centre comerciale, unde nu sunt tribunale, când cine-va are nevoie să i se autentifice vre-o declarație sau chitanță de descărcare sau alt act unilateral, cum e mandatul ce patronul dă servilor săi când nu știe carte. Nu vîd altfel importanța acestui alineat. Apoi chitanța care se face pe un timbru de 10 bani până la orî ce valoare conform art. 16 al. 2 legea timbrului, de ce nu s'ar autentifica

la judecătoria de ocol care lucrează în orî ce zi și este mai la îndemîna imprecinaților de cît tribunalul? Cred că *da* în basa acestui aliniat.

d) «Procurile pentru a reprezenta și sta în justiție orî cari ar fi valoarea și natura litigiului, când partea care dă procură locuște în cuprinsul aceluî ocol». Iată o specie și mai generală care cuprinde și acțiunile imobiliare, valoarea litigiului putînd fi orî-cît de mare, cu simpla condiție ca mandantele să locuească în cuprinsul aceluî ocol. Dacă ne-am pune o singură întrebare: mandatul—actul principal de or-ce valoare—poate fi autentificat de judecătoria de ocol, apoi chitanța de achitarea lui, care e un corolar al mandatului de ce n'ar putea fi autentificat de aceeași judecătorie?!..

e) «Tocmelile sau contractele încheiate în tirguri și bilciuri independent de orî ce condițiune de domiciliu sau reședință a părților contractante».

Aceasta în fine e ultima categorie de acte, unde judecătorul de ocol e absolut egal cu tribunalul în privința competenței. Și aci ca și la aliniatul *c*, *quantumul este la discreția părților*, fără nici o restricțiune asupra domiciliului.

Și de aci rezultă încă un argument, că chitanțele de plată pînă la orî-ce valoare pot fi autentificate de judecătoriele de ocoale.

Legea pentru autentificare actelor fiind specială, nu poate fi întinsă cu alte texte.

Acolo unde legiuitorul a înțeles—cum reese din debaterile camerelor — să mărginească quantumul pînă unde să se întindă competența a spus-o așa de ex. în aliniatul *b* relativ la convențiunii sinalagmatice. În colo, orî s'a referit la legea organică a judecătoriilor, orî la diferite legi speciale după cari competența merge une-orî la infinit orî, în sfârșit, a lăsat quantumul la voința și interesul părților, cum am arătat mai sus. Aceasta reese și din faptul dacă comparăm art. 3 cu art. 4 (relativ la căderea judecătoriilor comunale) căci la aceste din urmă, legiuitorul, în toate aliniatele treptat fixează quantumul de trei sute lei, chiar și la tocmelele din târguri, pe care le scu-tește de condiția domiciliului. Pe cîtă vreme la art. 3, cum am văzut, quantumul în majoritatea casurilor merge la infinit.

Osebit de aceasta, legea autentificărilor creează prin art. 28 un fel de probă sui-generis derogînd la toată economia dreptului comun. Ast-fel, de și partea nu știe carte, totuși, fără autentificare, îi crează act subsemnătură privată pînă la 150 lei prin semnarea actului de către 2 martori și a scriitorului actului. Legea e lege. De aci rezultă un cuvînt mai mult cum am spus-o, că această lege nu poate fi întinsă sau atenuată prin analogie cu alte texte de legi.

În definitiv, din cele ce preced nu vîd rezonul, pentru ce judecătorul de ocol care judecă și autentifică în baza diferitelor legi pînă la orî-ce valoare în afaceri principale, n'ar putea să autentifice simple chitanțe de plată orî descărcare în pricinî personale-mobiliare pînă la orî-ce valoare, mai ales când legea nu numai nu prohibă aceasta, dar o lasă la interesul și voința părților. Și știut este de toată lumea, că unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem.

Deci, judecătoriele de ocoale pot legalisa ori investi cu formula autentică pînă la orî-ce valoare numai chitanțele de plată și descărcare e-liberate în pricinî personale-mobiliare.

Gh. St. Demitriu
Magistrat, Ploestî

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 31 Octombrie 1905

Președenția D-lui C. C. ȘTEFĂNESCU, Președinte
Ion Iovan cu Ministerul de Interne

Recurs în casație.—Recurs făcut pe temeiul unui act de paupertate.—Dacă un asemenea recurs e admisibil când se dovedește că purtătorul actului e înscris cu patenta de avocat — (Art. 42 din legea timbrului).

Este neadmisibil recursul făcut cu act de paupertate, când se constată că purtătorul actului este înscris în roluri cu patentă pentru profesiunea de avocat ce exercită.

Decisiunea 52/905. — Respins ca inadmisibil recursul făcut de Ion Iovan prin petițiunea reg. la No. 8953/905 în contra Ministerului de Interne.

Curtea,

Ascultînd pe d-l avocat I. Sachelarie din partea intimatului Minister de Interne în desvoltarea incidentului de neadmisibilitatea recursului, cerînd anularea actului de paupertate;

Pe recurent în combateri;

Deliberînd,

Avînd în vedere recursul făcut de Ion Iovan prin petiția înregistrată la No. 8953 din 17 Septembrie 1905;

Avînd în vedere că prin această petițiune recurentul se plînge, că dînsul prezentîndu-se la concursul publicat de Ministerul de Interne pentru ocuparea posturilor de Inspectori comunali, a reușit al 51-lea dintre 350 de candidați, iar Ministerul, pe lângă că a numit un număr de peste 300 candidați cari au reușit la concurs, fără să'l numească pe dînsul, care a reușit al 51-lea, a mai numit în posturi de inspectori comunali și alte persoane fără ca aceștia să aibă veri-un titlu academic sau examenul de capacitate prevîzut de legea de organizare a comunelor rurale, comițînd abus de putere, violare de lege și a dreptului său de a fi numit Inspector comunal;

Avînd în vedere incidentul de neadmisibilitatea recursului ridicat de avocatul Ministerului de Interne, pe motivul că, actul de paupertate alăturat la acest recurs, nu poate fi admis, de oare-ce recurentul, în calitatea sa de avocat, este impus la patenta prevîzută de lege pentru exercitarea profesiunei sale, iar art. 42 din legea timbrului cere ca purtătorul unui act de paupertate să nu plătească altă dare de cît impozitul pentru căile de comunicație;

Considerând că după art. 42 din legea timbrului, nici un act de paupertate nu poate fi admis de autoritățile publice, dacă nu va fi revestit de viza casierului general, confirmând că purtătorul actului, nu plătește ver-o altă dare de cât impositul pentru căile de comunicație;

Considerând că recurentul Ion Iovan, pentru a fi scutit de plata taxei prevăzută de lege, a alăturat pe lângă recursul său un act de paupertate liberat de Primăria comunei Bucoveni, jud. Ilfov cu No. 1689 din 4 Septembrie 1905;

Considerând că, atât din cuprinsul acestui act de paupertate, cât și din viza pusă pe el de percepătorul fiscal circ. 28 a comunei Bucoveni, se constată că recurentul, pe lângă darea căilor de comunicație, mai este impus și la plata patentei pentru exercitarea profesiei de avocat, fiind trecut la No. 1334 al rolului; că așa fiind actul de paupertate alăturat de Ion Iovan neputând fi admis recursul său este neadmisibil;

Considerând că după ultimul alineat al art. 42 din legea timbrului, instanțele judecătorești de ori-ce treaptă au dreptul să refuze actul de paupertate, când se conving că înfățișătorul lui, nu se află în starea de sărăcie prevăzută de lege.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

Audiența de la 3 Martie 1906

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Banca Populară din Pitești cu Primăria comunei Roșiori de Vede

Contencios administrativ.— Refuzul unei comune de a înscrie în buget o datorie constatată prin titlu executoriu.—Recurs în casație.—Admisibilitate.—Art. 5 al. e din legea din 1 Septembrie 1905, modificatoare a legii organice a Curții de casație.

Asemănat art. 5 lit. e din legea de la 1 Septembrie 1905, modificatoare a jurisdicțiunii Curții de casație, este deschisă calea recursului în contra deciziunilor date de consiliile județene sau comunale, în cazul când dăsele ar refuza înscrierea în bugetul comunei sau județului a unei datorii certe, lichide și exigibile recunoscută în mod legal sau constatată prin titlu executoriu.

Decisiunea 71/906.— Admis recursul făcut de Banca Populară din Pitești prin petițiunea înreg. la No. 16529 din 21 Decembrie 1905 în proces cu Primăria comunei Roșiori de Vede.

S'a ascultat d-l avocat Bănescu în susținerea recursului în lipsa Primăriei com. Roșiori de vede.

Curtea,

Având în vedere recursul făcut de Banca populară din Pitești prin petiția înregistrată de această Curte sub No. 16529 din 21 Decembrie 1905;

Având în vedere că zisa Bancă cere, în virtutea art. 5 litera e din legea modificatoare a Curții de casație, ca această Curte să ordone înscrierea în bugetul ordinar al comunei Roșiori de Vede pe anul 1906—1907 suma de 5861 lei cu dobânda ei legală de la 28 Aprilie 1898 și până la achitare, cât și cheltuielile de judecată acordate de instanțele judecătorești, la care a fost condamnată sus-numita comună;

Având în vedere că, prin sentințele Tribunalului de Teleorman cu No. 413/900 și 40/901 cât și prin deciziunea Curții de apel din București secția III cu No. 23 din 6 Februarie 1902 investită cu formula executorie. com. Roșiori de vede a fost condamnată să plătească lui Niță Calangiu și G. Ulieru suma de 5861 lei bani 20 cu dobânda ei legală de la 28 Aprilie 1898 și

până la achitare, iar pe lângă aceasta cheltuielile de judecată prevăzute prin hotărârile ambelor instanțe;

Având în vedere că drepturile rezultând din aceste hotărâri judecătorești au fost cedate Băncii populare din Pitești de către sus-numiții Niță Calangiu și G. Ulieru;

Având în vedere că Banca a notificat în 1903 această cesiune com. Roșiori de Vede și i-a făcut mai multe somațiuni, pentru a 'i plăti sumele datorite, sau a le trece în bugetul ordinar al acelei comune;

Considerând că somațiunile făcute de Banca populară au rămas infructuoase și fără efect;

Considerând dispozițiile art. 5 litera e din legea de la 1 Septembrie 1905, modificatoare a jurisdicțiunii Curții de casație;

Considerând că acest text de lege are de obiect tocmai de a înfrânge voința recalcitrantă a consiliilor județene sau comunale ce se refuză de a plăti sau a înscrie în bugetele lor ordinare datoriile lichide și exigibile, recunoscute în mod legal sau constatate prin titlu executoriu;

Considerând că creanța, a cărei plată se cere de Banca populară din Pitești, îndeplinește aceste condițiuni;

Că, așa fiind, recursul făcut de această Bancă este fondat în drept și în fapt;

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul, etc.

Audiența de la 22 Noembrie 1905

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Aron M. Grünberg cu Fiscul

Contribuțiuni directe.— Indatorirea comisiunilor de recensământ de a 'și întemeia decisiunile lor pe probe și fapte.

Comisiunile de recensământ, cari stabilesc impunerile, sunt datoare să arate în decisiunile lor, pe ce probe și fapte s'au întemeiat pentru a stabili impunerile; altfel decisiunile lor sunt nemotivate și deci casabile.

Decisiunea 122/905.—Casată, decisiunea comisiunii de apel din județul Argeș, cu No. 898/905, dată asupra impunerii lui Aron M. Grünberg.

Curtea,

Asupra motivalui de casare:

«Că reu a fost impus la patenta de negustor de faină pentru-că, nu s'a dovedit cu nimic că exercită acest comerț».

Având în vedere că comisiunea de apel, prin decisiunea supusă recursului, a menținut impunerea recurentului Aron M. Grünberg la patenta de negustor de faină clasa I, taxa pe $\frac{1}{2}$, considerându-l ca asociat cu David Marcu, întocmai precum a făcut și comisiunea comunală;

Având în vedere că din această decisiune rezultă că, recurentul a negat că dănsul exercită acest comerț, după cum neagă și astăzi, alegând că e numai un simplu salariat în serviciul lui David Marcu, pretinsul său asociat;

Că comisiunea, totuși, 'i-a respins apelul, fără a motiva pe ce probe s'a basat. pentru a-l considera ca negustor de faină; că. ce e mai mult, comisiunea a pretins ca dănsul să facă o dovadă negativă: că adică dănsul nu e asociat cu David Marcu, dovadă pe care dănsul nu a putut-o face;

Considerând că nu se poate trage o presumpție contra recurentului, din împrejurarea că dănsul n'a prezentat registrele patronului său David Marcu, în dovedirea alegațiunilor sale, pentru-că, nu numai că nu 'i se poate imputa lui Aron M. Grünberg refuzul patronului său de a da registrele, dar încă, mai ales în speță, patronul său are chiar interes de a nu arăta registrele, pentru a fi taxat, la rândul său, ca tovarăș cu alții, și a plăti în consecință taxa pe $\frac{1}{2}$ ca asociat;

Că așa fiind, și întru cât comisiunea a impus pe recurent la patenta de negustor de făină, taxa pe $\frac{1}{2}$ ca asociat al lui David Marcu, fără a arăta anume pe ce fapte și probe s'a întemeiat, pentru a deduce că recurentul exercită acest comerț, a săvârșit un adevărat exces de putere, răsturnând regulile probelor, și a dat o decizie nemotivată;

Și deci motivul de casare este fondat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 12 Decembrie 1905

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Frații Kepich cu Fiscul

Contribuțiuni directe.—Patentă.—Negustor de piei cu prăvălie, aducând cătimi de mijloc din străinătate. — Pat. cl. II-a tab. litera A.

Neguțătorii de piei, cu prăvălie și cari aduc în cătimi de mijloc din străinătate, au a fi impuși la patenta clasa II-a conform tabelii litera A din legea patentelor.

In cas când afară de prăvălia principală, un comerciant mai are și o sucursală, pe care o aprovizionează cu marfă din prăvălia principală, densusul are a fi impus tot la patentă cl. II-a și pentru sucursală, întru cât nu se poate dice că în privința sucursalei vinde marfă din țară, pentru a fi impus la patentă de clasa IV-a.

Decisiunea 418/905. — Respins recursul făcut de Frații Kepich contra deciziunii Comisiunii de apel din județul Ilfov cu No. 1582/905.

Curtea,

Asupra mijlocului de casare:

«Că, rău au fost impuși pentru filiala din calea Moșilor No. 312 la patentă de cl. II-a, de oare-ce mărfurile cu cari este aprovizionată această filială sunt din țară, și anume de la centrala din str. Gabroveni, și deci urmează a fi impuși pentru această filială la clasa IV-a conform legii».

Considerând că, din decisiunea supusă recursului, rezultă că, recurentul a declarat înaintea Comisiunii de apel, că la prăvălia principală din str. Gabroveni, aduce piei din străinătate și că, marfa pentru sucursală o aduce de la prăvălia principală;

Considerând că întru cât la prăvălia principală recurentul are aduse piei străine, este învederat că și la sucursală unde se aprovizionează cu marfă de la principală, vinde tot piei străine;

Că așa fiind, motivul invocat de recurent găsindu-se neîntemeiat, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Audiența de la 16 Decembrie 1905

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Velciu Constantin cu Fiscul

Legea de constatare și percepere. — Căile de atac prevăzute de această lege. — Neexistența dreptului de opoziție în această materie.

Legea de constatare și percepere a contribuțiunilor directe, organizând o procedură specială în materie de impunere, urmează că, întru cât densa nu se ocupă de cât cu reglementarea dreptului de apel și de recurs, a înțeles să nu admită, în asemenea materie, dreptul de opoziție despre care nu spune nimic.

Decisiunea 526/905. — Respinsă ca neadmisibilă opoziția făcută de Velciu Constantin, contra

deciziunii cu No. 125/905 a acestei secțiuni a Inaltei Curți.

Curtea,

Având în vedere că prin nici un text din legea de constatare și percepere a contribuțiunilor directe nu se zice și nu se reglementează nimic relativ la dreptul de opoziție;

Că în materie fiscală, existând o procedură specială prescrisă de menționata lege, urmează că, legea nevorbind de cât de dreptul de apel și de recurs, a înțeles să nu admită dreptul de opoziție, în asemenea materie;

Că așa fiind, opoziția făcută de Velciu Constantin, în contra deciziunii cu No. 125/905, a acestei secțiuni a Inaltei Curți, cată a fi respinsă ca neadmisibilă.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența de la 20 Decembrie 1904

Președenția D-lui P. IONESCU, Președinte

V. Scutari cu Comunitatea Elină din Galați

Decisiunea No. 83

Fapte de comerț. — Cumpărarea, lucrarea și întrebuințarea unei cantități de marmură de către un sculptor la o clădire. — Dacă acesta constituia un fapt de comerț sub regulamentul organic.

Prescripțiune. — Acțiune comercială. — Deschiderea, părărisirea și redeschiderea unei asemenea acțiuni comerciale după zece ani de la cel din urmă act de procedură. — Dacă asemenea acțiune se consideră prescripșă.—(Art. 1891 C. civ. și art. 306 reg. organic și 947 C. comercial).

1. Faptul unui sculptor, de a cumpăra marmură, de a o lucra singur și apoi de a o întrebuința la construcție ce era angajat a face, constituie un fapt de comerț în sensul art. 306 al. 1 din regulamentul organic în vigoare la epoca când a luat naștere acest fapt, iar motivul că acea persoană nu avea atunci firma înscrisă nu poate schimba natura actului comercial, atât din punctul de vedere că pe acel timp nu exista legea firmelor, cât și pentru că nu înscrierea unei firme stabilește calitatea cui-va de comerciant.

2. De și după art. 1891 C. civil, instanțele începute și delăsate se prescriu în lipsă de cerere de perimare, prin 30 de ani, socotiți de la cel din urmă act de procedură; în materie comercială însă, cea mai lungă prescripțiune echivalentă cu acea de 30 ani din C. civil, este aceea de 10 ani, aplicabilă în toate cazurile în materie comercială, acolo unde legea nu prevede un termen mai scurt.

Prin urmare, o acțiune comercială deschisă în anul 1874 și redeschisă tocmai în anul 1899 este prescripșă, atunci când se constată că de la cel din urmă act de procedură de la deschiderea ei, și până la redeschidere a trecut mai mult de zece ani, iar din ultima dispozițiune a art. 1891 C. civ. nu se poate deduce că legiuitorul ar fi

înțeles să se aplice prescripția de 30 ani și instanțelor angajate într-o materie comercială, de oare ce codul comercial, reglementează în mod complet materia prescripțiunii și art. 947 C. com. spune lămurit că prescripția ordinară în materie comercială e de 10 ani în toate cazurile în care prin acel codice sau alte legi, nu s'a stabilit o prescripție mai scurtă.

Curtea.

Asupra apelului făcut de V. Scutari contra sentinței comerciale cu No. 65/903 a Trib. com., s. I;

Având în vedere că prin zisa sentință s'a respins ca fiind prescristă acțiunea intentată de apelantul V. Scutari, contra comun. Eline din Galați, având de obiect condamnarea acestuia la plata sumei de 13383 lei ce pretinde numitul apelant că, i se datorește pentru construcțiunea Bisericii Eline din Galați;

Având în vedere că partea intimată cere respingerea apelului și menținerea sentinței apelate pe motiv că acțiunea fiind introdusă în anul 1874, lăsată în părăsire și redeschisă apoi tocmai în anul 1899 instanța s'a prescristă prin trecerea termenului de 10 ani conform art. 947 C. com., iar apelantul opune acestei excepțiuni: 1) Că acțiunea nu este comercială, ci civilă, așa că urmează a se avea în vedere art. 1891 C. civil, după care instanțele începute și delăsate se vor prescrie prin 30 ani, termen ce în specie nu s'a împlinit și 2) că chiar dacă se va considera ca comercială această acțiune totuși în lipsă de un text expres în codul comercial urmează să se aibă în vedere tot dispozițiunea menționatului articol din codul civil;

Considerând că este constant, după cum însăși apelantul arată prin cererea de redeschiderea acțiunii că acțiunea intentată de el în anul 1874 contra comun. Eline din Galați derivă din contractul încheiat între el și această comunitate în anul 1866, că prin acest contract apelantul a fost angajat de comunitatea Elină ca să clădească cu marmoră cumpărată de el și lucrată apoi tot de el, Biserica Elină din Galați; că faptul de a cumpăra marmoră și a o lucra el însuși, pentru ca apoi să o întrebuințeze la clădiri, este incontestabil un fapt de comerț în sensul art. 306 al I din regulamentul organic în vigoare la acea epocă; că aceasta era profesiunea lui obicinuită o spune singur apelantul în cererea introductivă când zice că e de profesie sculptor și comerciant de marmoră și mai mult de cât atât arată categoric că deschide acțiune comercială; că așa fiind în zadar cată să tăgăduască astăzi că actul său nu era comercial, certificatul prezentat de el spre a dovedi că abia la 1884 și-a înscris firma la Tribunal n'are nici o valoare în rezolvirea cesțiunei, de oare-ce dacă și-a înscris firma la 1884 e că în acel an s'a înființat legea firmelor și apoi nu înscrierea unei firme stabilește calitatea cui-va de comerciant;

Considerând că e netăgăduit în fapt și constatat de altfel din lucrările aflate în dosar că apelantul a chemat în judecată pe comun. Elină la 1874; că după câteva amânări, procesul a fost lăsat în nelucrare și nu s'a mai redeschis de cât la 1899; că cu ocaziunea incendiului ce a avut loc la Trib. Covurului în acel an, arzând și dosarul sus zisului proces apelantul a reînceput acțiunea prin pet. înreg. la No. 4313 din 26 Febr. 1902;

Considerând că conform art. 1891 C. civ. instanțele începute și delăsate se vor prescrie în lipsă de cerere de perempțiune prin 30 ani socotit de la cel din urmă act de procedură; că însă în materie comercială cea mai lungă prescripțiune equivalentă cu cea de 30 ani din C. civ. este prescripția de 10 ani aplicabilă în toate cazurile în materie comercială acolo unde legea nu prevede un termen mai scurt (art. 947 C. com.);

Considerând că în specie este stabilit că acțiunea intentată la 1874 de apelant este comercială; că ins-

tanța angajată în această acțiune comercială fiind lăsată în părăsire mai mult de 10 ani, s'a prescristă; că pentru calculul acestor 10 ani spre a se înlătura ori-ce discuție, la care s'ar putea da loc prin împrejurarea că acțiunea de și intentată la 1874 însă a avut oare-care amânare, vom lua ca dată a ultimului act de procedură jurnalul de suspendare din anul 1887, când s'a pus în aplicație actualul cod comercial; că de atunci și până la 1899 când s'a cerut redeschiderea procesului au trecut mai mult de 10 ani; instanța este prin urmare prescristă;

Considerând că dispozițiunea ultimă a art. 1891 C. civ. care zice: ori-care ar fi termenul de prescripțiune al acțiunilor în urma cărora se vor fi început acele instanțe, nu se referă de cât la cele l'alte prescripțiuni mai mici prevăzute în C. civil;

Că nu se poate deduce de aci că legiuitorul ar fi înțeles să se aplice prescripția de 30 ani prevăzută de art. 1891 C. civ. și instanțelor angajate într-o materie comerc. de oare-ce codul comerc. reglementează în mod complet materia prescripțiunii și art. 947 din cod spune lămurit că prescripțiunea ordinară în materie comerc. e de 10 ani în toate cazurile în cari prin acel codice sau prin alte legi nu s'a stabilit o prescripțiune mai scurtă, așa că nu e locul ca în baza art. 1 din C. com. invocat de apelant să se aplice dispos. codului civil;

Considerând că din cele ce preced rezultă că apelul este nefonțat și urmează a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) P. Ionescu, G. Tanoviceanu, I. Sinescu, V. Tătaru.

O p i n i u n e

În vedere că art. 947 din com. prevede prescripția drepturilor, adică a acțiunilor ce sunt a se intenta, iar nu și a acțiunilor intentate și declarate;

Că prescripția acțiunilor intentate și declarate este prevăzută numai de art. 1891 din cod. civil și, prin urmare, acest text de lege trebuie aplicat chiar în materie comercială, pe câtă vreme în cod comerc. nu se găsește nici un text care să prevadă cazul și să deroage de la principiul stabilit de codul civil;

Că reclamantul intentând acțiunea la 1874 și redeschizând-o la 1899, acțiunea sa nu s'a prescristă fiind-că nu au trecut trei zeci ani;

Pentru aceste cuvinte sunt de părere a se respinge incidentul basat pe prescripție și de a se da părților cuvîntul de fond.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA

Audiența de la 22 Decembrie 1905

Președenția D-lui TITU MOSCUNA, Judecător de ședință

Petre Ghiță Rotarul cu Nicu Georgescu ș. a.

Sentința civilă No. 661

Autoritatea lucrului judecat. — Când există. — Ordonanțe de adjudecare rămase definitive.

Dacă constituie lucru judecat pentru punctele de drept rezolvate cu ocazia vânzării silite. Hotăriri definitive cari au interpretat greșit o lege, greșeală ce interesează ordinea publică. — Dacă constituie lucru judecat prin neatacarea ei cu recurs. — Legea interpretativă din 1879. — Dacă efectele ei se poate întinde și asupra cesțiunilor judecate anterior aplicării ei. — Dacă prin această lege se anulează și ordonanțele de adjudecare ca și hotăririle judecătorești anterior pronunțate. — (Art. 1 și 1201 C. civil, art. 1 din legea interpretativă din 1879, a legii rurale).

1. Există autoritate de lucru judecat, ori de câte ori, prin a doua cerere în judecată, se pune în discuțiune aceiași cesțiune ce fusese deja judecată, având același obiect, între aceleași persoane și pentru aceiași cauză.

Astfel, când cu ocaziunea unei vânzări silite, s'a discutat deja capacitatea adjudecatarului de a dobândi imobile rurale, și s'a hotărât definitiv că densusul are capacitatea de a cumpăra asemenea imobil, aceeași cestiune nu mai poate fi pusă din nou în discuțiune pe calea unei acțiuni principale, fiind lucru judecat.

2. De și în principiiu ordonanțele de adjudecare, nu sunt hotăriri judecătorești și deci nu ar putea avea caracterul lucrului judecat, însă dacă cu ocazia unei vânzări silite, tribunalul e chemat să statueze asupra unui incident de drept, care constituie între părți o adevărată contestațiune, asupra acestui incident există o judecată contencioasă, și hotărîrea ce tribunalul pronunță, are ca ori-ce hotărîre judecătorească, autoritate de lucru judecat.

3. Pentru menținerea ordinii în societate și a bunurilor raporturi între indivizi, legiuitorul a găsit de cuviință ca să acorde hotărîrilor judecătorești care tranșează diferite conflicte, și cari au rămas definitive prin epuizarea oăilor de atac, pe de o parte prezumțiunea că aceea ce ele coprinde este adevărul absolut, iar pe de altă parte să nu mai permită o nouă discuțiune asupra celor hotărîte.

Prin urmare, chiar dacă tribunalul ar fi interpretat greșit legea rurală din 1864, și de și eroarea ar purta asupra unei cestiuni ce interesează ordinea publică, întru cât însă hotărîrea Tribunalului a rămas definitivă prin nefacere de recurs, a căpătat autoritate de lucru judecat, asupra căreia nu se mai poate reveni sub nici un cuvânt și în nici un mod.

4. De și legea din 1879 este o lege interpretativă a legii rurale din 1864, totuși, ea nu poate să aibă efect de cât asupra faptelor ce se găseau în curs de judecată în momentul punerii ei în aplicare, iar nu și asupra acelor ce au fost tranșate prin hotărîri judecătorești rămase definitive înainte de promulgarea ei, căci aceste hotărîri constituie pentru părți drepturi câștigate, pe cari legea interpretativă, nu le mai poate atinge.

5. Ceea ce legiuitorul, prin legea interpretativă din 1879 a voit să anuleze a fost numai actele cu caracter voluntar intervenite între părți, iar nici de cum și acelea cu caracter forțat cum ar fi ordonanțele de adjudecare și cu atât mai puțin hotărîrile judecătorești.

Tribunalul,

Asupra acțiunii făcută de Petre Ghiță Rotaru, cu petițiunea înregistrată la No. 15979 din 8 Iulie 1904, în contra lor: Nicu Georgescu, Petre C. Georgescu, Constantin C. Georgescu, Alex C. Georgescu, Olga C. Georgescu, Maria Christache Popescu, născută C. Georgescu și George C. Georgescu, toți moștenitori ai defunctului Constantin zis și Dincă Georgescu;

Având în vedere debaterile orale și concluziunile scrise ce părțile au prezentat;

Având în vedere că prin sus menționata petițiune, reclamantul Petre Ghiță Rotaru, a cerut tribunalului să anuleze ordonanța de adjudecare No. 9, din 31 Maiu 1874, prin care s'a adjudecat definitiv asupra lui Constantin zis și Dincă Georgescu, autorul părăților de astă-zî, 11 pogoane pământ rural, cu care Ghiță Rotaru, tatăl său, fusese împroprietărit în virtutea legii din 1864, și care pământ fusese scos în vânzare de Stat, pentru neplată de datorii;

Având în vedere că motivele pe cari reclamantul 'și sprijină acțiunea lui sunt următoarele: 1) că, după legea rurală din 1864, pământurile date foștilor clăcași, nu se pot înstreina de cât sătenilor cultivatori cari nefiind

clăcași în 1864, nu au fost împroprietăriți, sau sătenilor cari de și au fost împroprietăriți, nu posedă încă cele 11 pogoane, adică maximum ce li se putea da după legea din 1864; că, din moment ce din examinarea ordonanței de adjudecare, a cărei anulare se cere, se vede că tribunalul a admis ca concurrent pe Constantin zis și Dincă Georgescu, și a adjudecat chiar în mod definitiv asupra lui, acele 11 pogoane de pământ, ce se vindeau prin licitațiune publică, atunci când era perfect dovedit că densusul posedă în comuna Cazaci alte 11 pogoane, tot pământ rural, nu mai începe nici o îndoială că ordonanța de adjudecare conține o violare manifestă a dispozițiilor categorice a legii din 1864 și, prin urmare, d-sa — debitor urmărit — este în drept a cere pe calea acțiunii principale anularea ei; 2) că, ordonanțele de adjudecare nu sunt hotărîri judecătorești, și prin urmare, nu se poate spune că ele au autoritate de lucru judecat; 3) că, chiar de ar fi exact că ordonanțele de adjudecare sunt hotărîri judecătorești, totuși nu poate fi vorba de autoritate de lucru judecat atunci când se violează dispozițiunile ce interesează ordinea publică, cum sunt acelea arătate în legea rurală și pe care tribunalul le-a nesocotit; și, în sfârșit, 4) că, în ori-ce caz, legea interpretativă din 13 Februarie 1879, care are efect retroactiv, anulând prin art. 1 și 2, toate actele de înstreinarea pământurilor rurale, făcute în fraudă sau cu violarea dispozițiilor legale din 15 August 1864, anulează și ordonanțele de adjudecare, cari nu sunt de cât niște simple acte de vânzare făcute sub ochii justiției;

In ce privește primul motiv al acțiunii:

Având în vedere că, din actele aflate la dosar cum și din debaterile ce s'au urmat astă-zî înaintea tribunalului, se constată, — în fapt, — că Ghiță Rotaru, autorul reclamantului, fiind percepitor și rămânând dator fiscului mai multe sume de bani și neputându-le achita la timp, Statul, pentru despăgubirea lui, scoate în vânzare cele 11 pogoane pământ cu cari Rotaru fusese împroprietărit după legea rurală din 15 August 1864;

Având în vedere că tribunalul, după ce ordonă scoaterea în vânzare a imobilului urmărit, în audiența din 1 Septembrie 1873, în prezența părților — debitorul și creditorul urmărit — și după cererea procurorului, constată că pământul a căruia vânzare Statul o ceruse este din cel cedat debitorului după legea rurală și interpretând legea din 1864, în sensul că asemenea pământuri nu pot fi înstreinate de cât comunei sau la consătenii ce au mai fost împroprietăriți, prin jurnalul cu No. 3207 din acea zi, dispune a se înlătura de la licitațiune, toți acei ce nu sunt consăteni deja împroprietăriți și amână vânzarea pentru ziua de 10 Noembrie același an, iar de la această dată, la 22 Decembrie 1873;

Având în vedere că, în această zi, d-l procuror pune, în aceia ce privește capacitatea cumpărătorilor, aceleași concluziuni ca și la înfățișarea din 1 Septembrie 1873; că, Constantin zis Dincă Georgescu, autorul părăților, care voia să cumpere imobilul, prezintă certificatul No. liberat de Primăria comunei Cazaci, cu care dovedește că densusul este în adevăr sătean cultivator de pământ și împroprietărit, după legea rurală, în chiar sus-zisa comună; că, debitorul Ghiță Rotaru, autorul reclamantului, a căreia avere avea să se vinză, fiind față la aceste discuțiuni nu a ridicat nici o obiecțiune;

Având în vedere că tribunalul, deliberând, constată și de astă dată, prin jurnalul No. 5762, din acea zi, că pământul ce se urmărește este din cel dat după legea rurală și hotărâște, pe de o parte, că potrivit dispozițiilor art. 7 din acea lege, el nu poate fi înstreinat de cât tot la locuitorii din comuna Cazaci, cari au mai fost împroprietăriți în virtutea menționatei legi, iar pe de altă parte, din certificatul ce prezenta Georgescu, gășind că nu ar resulta cu precizie cum că densusul mai este împroprietărit, tot cu pământ din acel cedat clăcașilor după legea rurală, și în lipsă și de alți

concurenți, amână vânzarea pentru ziua de 14 Februarie 1874 :

Având în vedere că, la această dată, tribunalul examinând certificatul ce prezenta cumpărătorul Georgescu, și constatând că dintr'ensul rezultă cu suficiență că cumpărătorul mai este improprietarit, conform jurisprudenței stabilită în precedentele audiențe, prin jurnalul cu No. . . . din acea zi, adjudecă, în mod definitiv, asupra lui Georgescu, imobilul care face obiectul litigiului de față ;

Având în vedere că nefăcându-se recurs în contra ordonanței de adjudecare, dânsa a rămas definitivă și, după cererea moștenitorilor defunctului Constantin zis Dincă Georgescu, se pune în executare în 1874 ; că, după o trecere de aproape 30 de ani, moștenitorul lui Ghiță Rotaru face procesul de față ;

Având în vedere că, din cele mai sus arătate, rezultă în mod necontestat, că în 1874, atunci când Constantin Georgescu devine adjudecatar definitiv a acelor 11 pogoane de pământ, dânsul mai era improprietarit în comuna Cazaci, tot după legea rurală, cu alte 11 pogoane ; Că, prin urmare, față cu dispozițiunile legii din 1864, este de netăgăduit că dânsul nu se mai găsea în condițiunii a fi primit ca adjudecatar ;

Considerând însă că cesțiunea capacității, adică aceea de a se ști dacă Georgescu mai putea sau nu să cumpere, peste aceea ce făcea improprietărirea lui, a fost discutată de tribunal, contradictor cu părțile, în audiențele din 1 Septembrie și 22 Decembrie 1873, când prin jurnalele cu No. 3207 și 5762, din acele zile, a hotărât că numai cu condițiunea de a mai fi fost improprietarit cine-va poate concura la o licitațiune de pământ rural și numai pentru acest cuvânt a admis pe Georgescu ca concurrent ;

Considerând că, în contra acestui mod de a vedea al tribunalului, nefăcându-se recurs în casație, după pronunțarea ordonanței de adjudecare, cesțiunea aceasta a fost atunci definitiv tranșată și din această cauză a căpătat autoritate de lucru judecat ;

Considerând că aceea ce voește reclamantul Petre Ghiță Rotaru, prin acțiunea ce a făcut, este să pună din nou în discuțiunea tribunalului exact aceleași cesțiuni asupra căreia el s'a mai pronunțat în 1874 prin jurnalele No. 3207 și 5762 ;

Considerând, în adevăr, că aceia ce se discuta atunci între autorul reclamantului și acela al părăților, era cesțiunea de a se ști dacă acesta din urmă, fiind deja improprietarit, după legea rurală, se mai găsea sau nu capabil a se prezenta ca cumpărător la o vânzare de 11 pogoane tot de pământ rural, iar motivul acțiunii de față poartă tot asupra cesțiunei capacității adjudecatarului de a cumpăra același pământ, ce s'a vândut în 1874, pentru aceiași cauză și între aceleași persoane ;

Considerând că întru cât este vorba de a se discuta din nou aceiași cesțiune, având același obiect, între aceleași părți și pentru aceiași cauză, cu drept cuvânt părții opun lui Rotaru autoritatea lucrului judecat și deci acest motiv de acțiune este neîntemeiat ;

Considerând că, dacă la 1874, incidentul a fost ridicat de Procuror, iar nu de debitor, de aci nu se poate trage concluzia, așa cum pretinde dânsul, că lui nu i-ar fi opozabilă judecata tribunalului, căci incidentul fiind de ordine publică, putea fi ridicat chiar de tribunal din oficiu ; Că, dacă debitorul, care era față atunci când se discuta cesțiunea capacității cumpărătorului, nu a făcut nici o obiecțiune, înseamnă că prin tăcerea lui dânsul a acquiesat la judecata tribunalului și aceasta cu atât mai mult cu cât, nici mai târziu, dupe eliberarea ordonanței de adjudecare, nu s'a plâns pe calea recursului în casație ;

In ce privește cel d'al doilea motiv :

Având în vedere că reclamantul a susținut că autoritatea lucrului judecat nu poate rezulta de cât dintr'o hotărâre judecătorească, iar nici de cum dintr'o ordonanță de adjudecare, care nu este alt ceva de cât un

complex de lucrări constatatoare a unui act de vânzare făcut sub ochii justiției ;

Considerând, în adevăr, că în principiu ordonanțele de adjudecare nu sunt hotărâri judecătorești, pentru că cu ocaziunea pronunțării lor, judecătorii nu sunt chemați să hotărască asupra unui litigiu ce ar exista între părți, ci numai a vedea dacă formalitățile cerute de lege, pentru ca vânzarea să se poată face, sunt sau nu îndeplinite ; că, nefiind hotărâre judecătorească, firesc este că dânsa să nu aibă nici autoritatea de lucru judecat ;

Considerând însă că, dacă cu ocaziunea unei vânzării silitice, tribunalul este chemat să statueze asupra unui incident de drept, care constituie între părți o adevărată contestațiune, asupra acestui incident există judecata contencioasă și hotărârea ce tribunalul va pronunța, în virtutea puterii lui deliberative, va avea, ca ori-ce hotărâre judecătorească autoritate de lucru judecat ;

Considerând, prin urmare, că aceia ce tribunalul a făcut prin jurnalul No. 3207 și 5762 din 1874, nefiind cercetarea unei simple formalități de vânzare, ci tranșarea cesțiunei de drept de a se ști cine și ce anume condițiuni poate achiziționa teren rural, nu mai încapă nici o îndoială că asupra acestui punct a existat judecata contencioasă și hotărârea ce tribunalul a pronunțat are autoritate de lucru judecat întru cât dânsa a rămas definitivă prin nefacere de recurs în casație și astăzi, sub nici un cuvânt, nu se poate reveni asupra-î ;

Că, astfel fiind, și acest motiv este neîntemeiat ;

In ce privește cel d'al treilea motiv :

Având în vedere că, pentru a ști dacă autoritatea lucrului judecat poate rezulta și dintr'o hotărâre pronunțată cu violarea unor dispozițiuni ce interesează ordinea publică, câtă să vedem care este rațiunea de a fi a prezumpțiunei autorității lucrului judecat ;

Având în vedere că, pentru menținerea ordinii în societate și a bunurilor raporturi între indivizi, legiuitorul a găsit de cuviință ca hotărârile judecătorești, care tranșează conflictele de interese contrarii, și cari au rămas definitive prin epuizarea căilor de atac, să le acorde pe de o parte prezumpțiunea că, aceia ce dânsule cuprind este adevărul absolut, iar, pe de altă parte, să nu mai permită sub nici un cuvânt ca acest al lor cuprins să mai fie pus din nou în discuțiune ; că, dacă o asemenea autoritate nu s'ar fi dat hotărârilor judecătorești, procesele între indivizi ar fi fost neterminabile, iar, pe de altă parte, siguranța în tranzațiuni iluzorie, cea ce de sigur ar fi însemnat ruina societății ;

Considerând că este adevărat că în diferite ocazii judecătorii se pot înșela în pronunțarea hotărârilor lor, fie asupra unor cesțiuni de fapt, fie asupra unora de drept, dar tocmai în vederea acestor eventuale erori, legiuitorul a înființat pentru fie-care afacere beneficiul jurisdicțiunei celor două grade ;

Considerând însă că, dacă acei interesați nu au căutat să se folosească de mijloacele de reformare ce legea le pune la dispozițiune și au lăsat ca hotărârea să rămână definitivă, sub nici un cuvânt și pe nici o cale nu le mai este permis a o ataca și procesul ajuns aci trebuie să ia sfârșit ;

Considerând că, din moment ce tribunalul, bine sau rău, prin jurnalele No. 3207 și 5762 din 1874, interpretând legea rurală din 1864, a decis că pământurile date foștilor clăcași, nu pot fi înstreinate de cât tot la sătenii ce sunt deja improprietăriți, și din moment ce în contra acestui mod de a vedea al tribunalului nu s'a făcut recurs în casație, de și eroarea poartă asupra unei cesțiuni ce interesează ordinea publică, totuși hotărârea tribunalului, prin nefacerea de recurs, a căpătat autoritate de lucru judecat și înaintea adevărului absolut ce dânsa conține, trebuie să cază și să cedeze simpla prezumpțiune de adevăr ce ar putea să aibă în folosul-î acel ce reclamă că dispozițiunile legii din 1864, au fost nesocotite ;

Considerând că, astfel fiind, și acest motiv este nefondat ;

In ce privește ultimul motiv :

Având în vedere că legea din 13 Februarie 1879, fiind interpretativă, are efect retroactiv ; că, dânsa, în adevăr, necreind dispozițiunii noui, ci tâlmăcind pe acelea ce a înființat legea din 1864, face corp cu dânsa și prin consecință, și-are aplicarea din chiar ziua în care aceasta a fost pusă în lucrare ;

Considerând, cu toate acestea, că dânsa nu poate să aibă efect de cât asupra faptelor ce se găseau în curs de judecată în momentul punerii ei în aplicare, iar nu și asupra acelor care au fost tranșate, prin hotăriri judecătorești rămase definitive înainte de promulgarea ei, căci aceste hotăriri constituind pentru părți drepturi câștigate, legea interpretativă nu le mai poate atinge ;

Considerând că, aceia ce pretinde reclamantul Rota-rul, este că în baza dispozițiilor legii din 13 Februarie 1879, să se anuleze ordonanța de adjudecare prin care tribunalul a hotărît, în 1874, după desbateri contradictorii față cu părțile, că pământurile rurale nu se pot înstreina de cât tot către sătenii ce au mai fost împroprietăriți, tot după legea rurală, cu alte cuvinte să se revină asupra unui punct de drept, definitiv tranșat sub legea din 1864, și care, prin nefacerea recursului în casație căpătase autoritate de lucru judecat încă din 1874 ;

Considerând că o asemenea pretențiune, tribunalul, față de cele mai sus arătate o găsește neintemeiată ;

Considerând că tot atât de puțin întemeiată este și pretențiunea reclamantului că legea din 1879, anulează și hotărârile judecătorești, dacă ele au fost date cu violarea dispozițiilor legii din 1864, căci un asemenea mod de a vedea este contrar nu numai normelor ce trebuesc să ne călăuzească la înțelegerea și întinderea ce trebuește dată principiului retroactivității—după cum s'a arătat mai sus—dar și a textului foarte categoric al legii din 13 Februarie 1879 ;

Considerând, în adevăr, că din examinarea dispozițiilor sus citatei legi, rezultă, în mod învederat, că aceia ce legiuitorul a voit să anuleze sunt numai actele cu caracter voluntar intervenite între părți, căci numai de acestea vorbește dânsa, iar nici de cum și de acelea cu caracter forțat, cum ar fi ordonanțele de adjudecare, și cu atât mai puțin hotărârile judecătorești, cum este în speță ;

Că, astfel fiind, și acest ultim motiv al acțiunii este neintemeiat ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l jude supleant P. Pașcanu respinge acțiunea, etc.

(ss) T. Moscuna, P. Pașcanu.

Grefier (s) Ath. Stoescu

Curtea din Caen, 24 Oct. 1904

Lucrător ciubotar.—Lucru manual—Necomerciant.—Art. 30 C. com.

Nu este comerciant ciubotarul, care speculând cu munca sa manuală și personală, fără a lucra ghele spre a fi vindute, nu are nici atelier, nici magasie pentru vindere, și a cărui profesie principală consistă în repararea ghetelor vechi, de și, în mod excepțional, el ar lucra ghele noi după comandă.

(Din Revue du Notariat, anul 1906, p. 30, No. 12: 50)

Observație.—Toți autorii sunt de acord pentru a decide că ciubotarul care lucrează în condițiile mai sus expuse, nu este comerciant, ci meseriaș. Veți Beslay, *Comment. du C. de commerce*, I,

38; Nougier, *Tr. des actes de commerce, des commerçants, etc.*, I, 165; Répert. Sirey, *V^o Actes de commerce*, 665, 666; Pand. fr., *V^o cit.*, 214. Cpr. M. A. Dumitrescu, *op. cit.*, I, 164 urm., p. 99 urm.—Ciubotarul este însă comerciant, îndată ce lucrând cu un număr oare-care de ucenici speculează atât asupra muncii altora cât și asupra materiei prime, fabricând ghele noi, pe care le expune spre vindere în prăvălia sa și magasia sa. Veți autorii *supra* citați.

Tribun. Tongres (Belgia), 20 Decemb. 1905

Ornicar.—Reparația și curățătoria orniciilor.—Meseriaș.—Nu face acte de comerț.—Art. 3 C. com.

Ornicarul care să mărginește a repara și curăți orniciile ce i se încredințează de clienții săi, nu face acte de comerț. El nu devine comerciant de cât atunci când cumpără ceasoarnice spre a le revinde, sau când întrebuițează lucrători, calfe sau ucenici.

Observație.—Doctrină și jurisprudență constantă. Veți Pand. fr., *V^o Actes de commerce*, 216.

Tribun. Bruxelles, 20 Nov. 1905

Bărbier.—Coafor.—Neintrebuițare de lucrători.—Meseriaș.—Art. 3 C. com.

Bărbierul său coaforul, care n'are nici un lucrător și care nu cumpără spre a revinde articole de parfumerie, nu este comerciant, ci un simplu meseriaș.

Observație.—Doctrină și jurisprudență constantă. Veți Pand. fr., *V^o cit.*, 215.

BIBLIOGRAFII

A apărut :

Explicația teoretică și practică

A
Legei și Statutelor Creditului funciar

CU
Jurisprudența instanțelor judecătorești, diferite legi și studii relative la creditul funciar și formularea de acte

DE
Gr. Vulturescu

Avocat al primei societăți de credit funciar român din București

Prețul : 5 Lei.

Deposit la *Curierul Judiciar*.

* * *

A apărut : **Enciclopedia juridică**. Partea I, vol. I și II, cuprinzând jurisprudența română. Fie care volum are aproape 800 pagini, de d-l F. Ciorapciu, doctor în drept, avocat al Statului. Prețul 12 lei fie care volum broșat, iar legat în pânză 15 lei.

Depozit la «*Curierul Judiciar*».

* * *

Bușum stărnitor pe abonații rămași în întârziere cu plata, abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mina încasatorilor : I. Riveanu, pentru provinciile, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matcă investite cu ștampila, *Curierului Judiciar*.